

N:o 35.

Auk. till Riksd. kansli den 15 mars 1889, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om vakansafgifternas bestämmande till samma belopp som det, hvar till roteringsbesväret vid vederbörande regemente uppskattats. (I. A.)

Med erinran att i lagen af den 5 juni 1885, angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären, hvarje rote vid Bohusläns med flera regementen uppskattats till 150 kronor, efter hvilket belopp lindring med 30 procent af roteringsbesväret eger rum, har herr *C. T. Lind* i en inom Andra kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 124) anført, att en del rotar inom Bohusläns regemente i stället för numrets effektiva uppehållande betalade vakansafgift med ett årligt belopp, som numera uppdrifvits till 180 kronor, efter hvilket belopp dylik rote erhåller 30 procent i roteringslindring, samt att förmodligen samma oegentlighet i afseende å förhållandet mellan den bestämda vakansafgiften och det uppskattade roteringsbesväret förefunnes äfven inom andra regementsområden i landet; och har motionären på grund häraf hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att de för de

respektive regementenas vakanta nummer bestämda afgifter sattes till samma belopp, hvartill roteringsbesväret inom regementena uppskattades.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet för landtförsvarsärenden den 9 januari 1885 inhemtas, yttrade statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet vid föredragning af frågan om beredande af lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, bland annat, att, när hvad de dels till statsverket indragna och dels till regementen och corps utgående vakansafgifter af så väl hel- som halfvakanta rusthåll samt af rotar anginge, det ofta inträffade, att dessa afgifter för olika rusthåll och rotar vid samma regemente eller corps utgjordes med olika belopp, kunde det ifrågasättas, huru vida icke en sådan ojämnhet borde undanrödjas, och samtliga vakansafgifter vid hvarje regemente eller corps bestämmas till enahanda belopp; men utom de hinder för en sådan förändring, hvilka funnes deri, att åtskilliga nu gällande vakanskontrakt icke utan båda parternas begifvande kunde upphävas, förekomme äfven att, då rust- och rotehållare, som utgjorde besväret effektivt, icke, så länge landtförsvaret vore hufvudsakligen grundadt på rustning och rotering, torde kunna tvingas att fullgöra besväret genom erläggande af vakansafgift, utan sådant fortfarande såsom hittills måste blifva beroende af frivillig öfverenskommelse, det skulle kunna inträffa, för den händelse det belopp, hvartill vakansafgiften blifvit på förhand bestämd, komme att ställa sig högre än det verkliga värdet å besväret, att ingen eller högst få anmälde sig till erläggande af vakansafgift, i hvilket fall det för hvarje regemente och corps bestämda antalet vakanser icke skulle kunna erhållas, hvaremot åter, i fall vakansafgiften komme att finnas jemnt motsvara eller ock understiga värdet å prestationen, en täflan mellan de rustnings- och roteringsskyldige skulle uppstå om förmånen att få erlægga vakansafgift, i hvilket fall, då beloppet af vakansafgiften icke finge utgöra grunden för bestämmande af hvilka nummer, som skulle sättas på vakans, hufvudsakligen endast godtycket komme att härvid göra sig gällande.

Då dessa skäl fortfarande synas ega full giltighet, torde det framdeles såsom hittills böra öfverlemnas åt regements- och corpscheferna att för erhållande af det bestämda antalet vakanser ingå aftal om den vakansafgift, som i hvarje fall kan erhållas.

Men att, på sätt motionären synes afse, oberoende af huru vida vakansafgifterna vore större eller mindre än det vid samma regemente enligt 1885 års författning bestämda värde å rustningen och roteringen, sätta dessa afgifter till samma belopp som nämnda värde, torde deremot icke vara med rättvisa öfverensstämmande. I de fall, då vakans-

afgifterna understiga berörda värde, skulle nemligen lindringen komma att med hittills bestämda 30 procent beräknas efter ett högre belopp än det i verkligheten utgående besväret och sålunda blifva större än afsedt varit, och om vakansafgifterna öfverstege värdet å rustningen och roteringen, skulle vederbörande rust- och rotehållare, enligt hvad motionärens förslag synes innebära, helt och hållet erhålla befrielse från utgifvande af skilnaden samt dessutom åtnjuta den beslutade lindringen med 30 procent å återstående, förenämnda värde motsvarande belopp. De rusthåll och rotar, hvilka erlægga vakansafgifter, torde redan nu i många fall befinna sig i en fördelaktigare ställning än de, som utgöra besväret effektivt, enär de förra alltid få beräkna den medgifna lindringen efter de afgifter, de i verkligheten måste vidkännas, under det att de senare, äfven om kostnaden för rustningen och roteringen skulle öfverstiga de i ofvan åberopade författning bestämda värden, ej ega beräkna lindringen efter högre belopp än samma värden. Att bereda de vakanta rusthållen och rotarne en ytterligare förmån framför de effektiva synes sålunda icke vara skäligt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att herr Linds förevarande motion må af Riksdagen afslås.

Stockholm den 15 mars 1889.

På statsutskottets vägnar:

Gustaf Sparre.